

2019

ERCİŞ İLÇE RAPORU

ERCİŞ İLÇE RAPORU

2019

Erciş'in Tarihçesi:

Erciş'in de içinde bulunduğu Van Gölü havzasının geçmişi tarih öncesi dönemlere kadar inmektedir. Bölgede Neolitik yerleşmeler konusunda bilgi olmamasına rağmen Tilkitepe Höyüğü, Edremit, Kalecik, Dilkaya ve Ernis mezarlarındaki buluntularda Kalkolitik yerleşim izleri görülmektedir. Dilkaya Höyüğü buluntularında Erken Hurri kültürünün (M.Ö 3000) bölgede etkili olduğu bilinmektedir. Erciş'in bilinen ilk resmi tarihi Urartularla (MÖ900-600) başlar. Arap kaynaklarında geçen Arciş adının Urartu Kralı Argişti'den geldiği ve dolayısı ile Erciş'in Urartular tarafından kurulduğu belirtilmektedir.

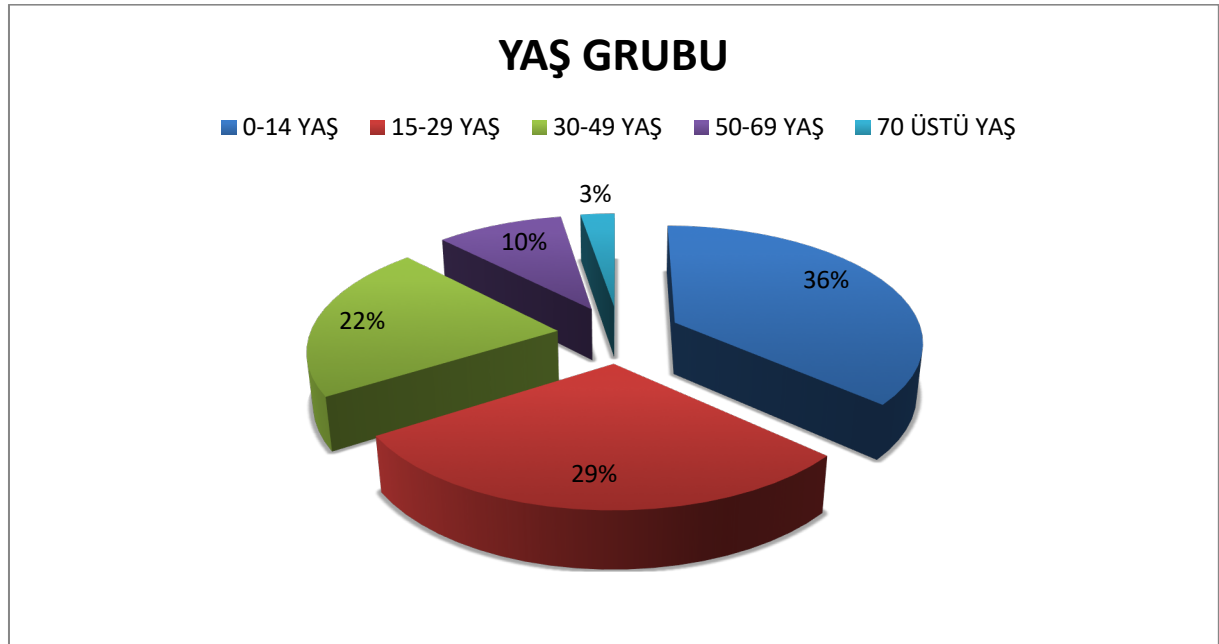
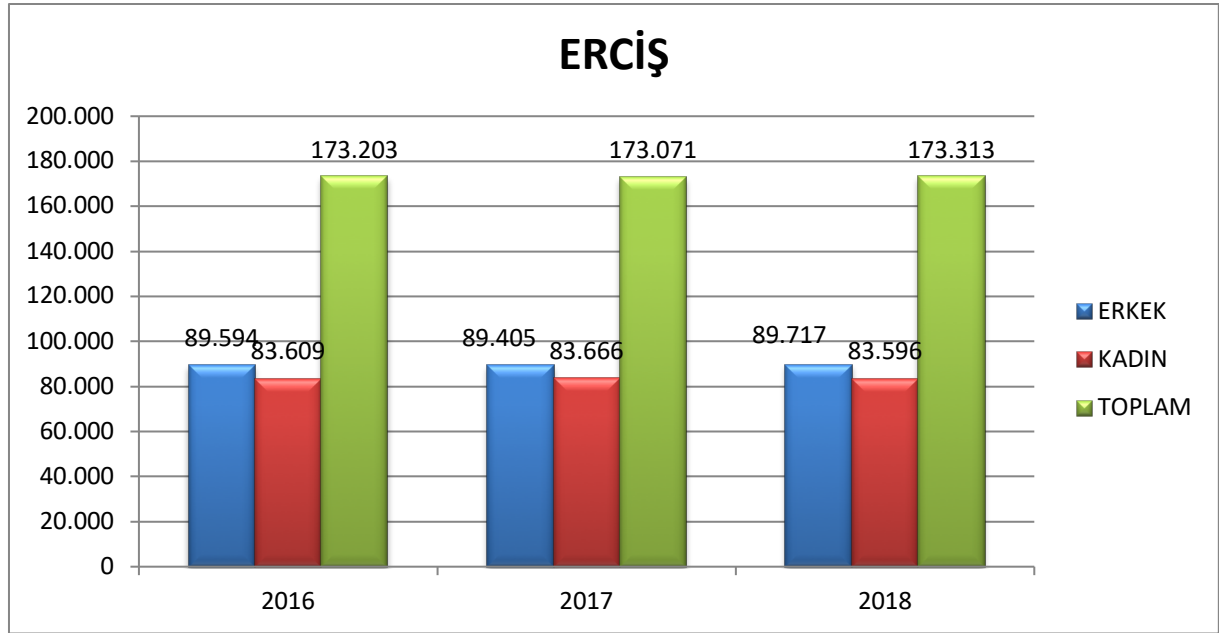
Erciş'in Coğrafyası:

İlçenin toplam yüzölçümü 2.179 km²'dir. Yükseltisi 1750 m'dir. Vangölü'nden 5 kilometre içeride, 25 metre yükseklikte kurulmuş olan Erciş'in Van'a uzaklığı ise 90 kilometredir. 2 beldesi, 12 mahallesi, 86 köyü ve 36 mezrası bulunmaktadır.

Erciş Ovası, Van Gölü kıyılarının en geniş ovalarından biridir. Ova, geniş vadiler boyunca içerilere sokulmuştur. Zilan Deresi'nin geçtiği yerlere "Hatun Çukurovası", üzerinde Erciş ilçesinin bulunduğu düzlüğe de "Suluova" adı verilmektedir. Ayrıca bol otlu ve sulu birçok ova ve yaylası bulunmaktadır. Erciş ilçesinin güneyinde Van il merkezi, doğusunda Muradiye ilçesi ve Nahçıvan ülke sınırı, batısında ise Ahlat, Adilcevaz ilçeleri bulunmaktadır. Bölgede karasal iklim hâkimdir. Kışlar soğuk ve sert, yazlar sıcak ve kuraktır.

Erciş'in Nüfus Yapısı:

Erciş ilçesi Van ilin en büyük 2. Büyük ilçesidir. Erciş ilçesinin toplam nüfusu **173.313** kişidir. Toplam nüfusun %52'si (89.717) erkek, %48'i (83.596) kadındır. İlçe nüfusu bir önceki yıla göre nisbi olarak artmıştır.

Erciş Eğitim:

İlçe genç nüfusa sahip bir ilçedir. Bu bakımdan öğrenci sayısı da fazladır. Milli eğitim bakanlığının okulları dışında Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı yüksek okullarda mevcuttur. İlçe de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı; 225 okul ve **1.909** derslik bulunmaktadır.

İlçede **55.133** öğrenci bulunmaktadır. Toplam nüfusun **%28'i** öğrencidir.

İlçede Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı bir yüksekokul ve birde işletme fakültesi bulunmaktadır. Bu iki okulun ortalama ikibin öğrencisi bulunmaktadır.

İlçe Turizmi:

İlçe tarihi geçmişi ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Zengin kültür varlıklarına sahiptir. İlçe turizm potansiyeli yüksektir. İlçeye her yıl yerli yabancı turist ziyaretleri olmaktadır. Gezilip görülmesi gereken yerler fazladır. İlçeye ait eserler arasında; Urartu dönemine ait baskı kalıpları, Urartu dönemine ait Deliçay Kalesi ve Limanı, Urartu dönemine ait çivi yazılı kitabeler, açık hava tapınağı, Urartu kaya mezarları, Zernaki tepe yerleşim yerleri bulunmaktadır.

Bunların yanında Türk tarihine ışık tutan eserler mevcuttur. Bu eserler arasında mezarlıklar, kaleler, türbeler ve köprüler mevcuttur. Bunlar arasında önemli eserler Erciş Kalesi, Akçayuva Köyü Türbesi, Koca Yusuf Paşa türbesi bulunmaktadır.¹

Erciş Ekonomisi:

Van'ın ilçeleri arasında ekonomik bakımdan en düzenli ve gelişmiş ilçesidir. Ticari hayat güçlüdür. Ancak 'kükürt' gibi doğal ürünlerin işleneceği orta boy sanayiden yoksundur.

İlçenin ekonomisinde söz sahibi olan ve ilçeye en büyük katkı sağlayan kurum Erciş Şeker Fabrikası'dır. 26 yıldır faaliyet veren kurum Erciş ilçesine ekonomik anlamda büyük katkılar sağlamış, yöre halkının istihdamında pay sahibi olmuştur. Ancak kurum 2008 yılında özelleştirme kapsamına alınmıştır. Kurumun yaklaşık üretim kapasitesi 45 milyon TL'dir. Bu ilçeye ve bölgeye önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Tarihi İpekyolu'nun geçtiği Erciş'te ticari faaliyetlerde gelişmiştir. İlçe de büyüklü küçüklü

¹ Erciş Kaymakamlığı, 2018

sanayi işletmeleri bulunmaktadır. İlçeye büyük katkı sağlayan işletmeler yöre halkına istihdamda sağlamaktadır. Ticaret ve Sanayi Odası'nın da bulunduğu ilçe de son olarak Organize Sanayi Bölgesi (OSB) açma çalışmaları devam etmektedir.

Van ili sahip olduğu jeolojik yapı gereği önemli perlit ve pomza yataklarına ev sahipliği yapmaktadır. Pomza ve perlit yatakları özellikle Erciş ilçesinde yoğunlaşmıştır. Bu ilçede Kocapınar ve Erbeyli sahalarında perlit ve pomza yatakları bulunmaktadır. Pomza rezervinde Dünyada 2. sırada bulunan Türkiye'de toplam rezervin %6,5 de Van İlinde çıkarılmaktadır. Pomza ve perlit maden rezervinde Erciş ilk sıradadır.

POMZA MADENİ	
Erciş-Ekiciler Köyü	3.491.000 ton Rezerv
Erciş-Kırkpınar Köyü	69.950.000 ton Rezerv
PERLİT MADENİ	
Erciş-Kocapınar	1.350.000.000 ton Rezerv
Erbeyli Köyü	200.000.000 ton Rezerv

Bunun yanında Kocapınar sahasında 20 milyon m³ pomza rezervi olduğu bilinmektedir. ²

Erciş'te Tarım ve Hayvancılık:

Tarım:

Toplam Alan (dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Alanı (dekar)	Nadas Alanı (dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı (dekar)	Meyveler içecek ve Baharat Bitkilerin Alanı (dekar)
426.895	221.432	190.682	6.159	8.622

² Maden Tetkik Arama, 2018

ERCİŞ

Erciş ilçesinde toplam tarım alanı 426.895 dekadır. Toplam tarım alanının 221.432 dekarı tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanı, 190.682 dekarı nadas alanı, 8.622 dekar meyveler alanı, 6.159 dekarı ise sebze bahçeleridir.

2018 yılı verilerine göre ilçede üretilen tarım ürünleri miktarı;³

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim (Ton)
Buğday	95.442	88.387	123	10.908
Arpa	15.349	15.172	175	2.654
Yonca	91.500	91.270	2.288	208.826
Korunga	17.160	16.980	2.190	37.186
Fasulye	280	277	148	41
Patates	700	695	2.801	1.947
Mısır	300	295	3.000	885

Sebze Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Üretim(ton)
Fasulye Taze	319	335
Beyaz Lahana	1430	5019
İceberg Marul	1	2
Göbekli Marul	2	4
Maydanoz	1	5
Roka	2	2
Karpuz	760	1976
Kavun	702	1158
Dolmalık Biber	249	411
Sivri Biber	262	437
Hıyar	331	1087
Patlıcan	130	198
Domates	1471	4227
Kabak (Bal)	18	32
Soğan (Taze)	358	328
Kırmızı Turp	123	251

³ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2018

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Meyve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Sofralık Üzüm	269	0	0	595	160
Elma Golden	408	7.810	4.725	29	226
Elma Starking	5.175	15.060	143.240	29	437
Elma Granny	26	694	159	29	20
Diğer Elma	240	2.931	3.158	25	73
Armut	617	16.280	1.430	25	407
Ayva	27	1.030	20	20	21
Kayısı	350	12.360	5.240	23	287
Zerdali	9	302	73	26	8
Kiraz	93	3.130	224	25	78
Vişne	67	2.340	149	21	49
Erik	80	2.408	129	24	58
Ceviz	1.261	13.420	920	23	309

Ceviz Üretimi:

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Ceviz	1.261	309	23	13.420	920	14.340

Tarımda makine kullanımında ilçede;

- 1.675 traktör
- 10.044 Diğer Alet ve Makinler bulunmaktadır. ⁴

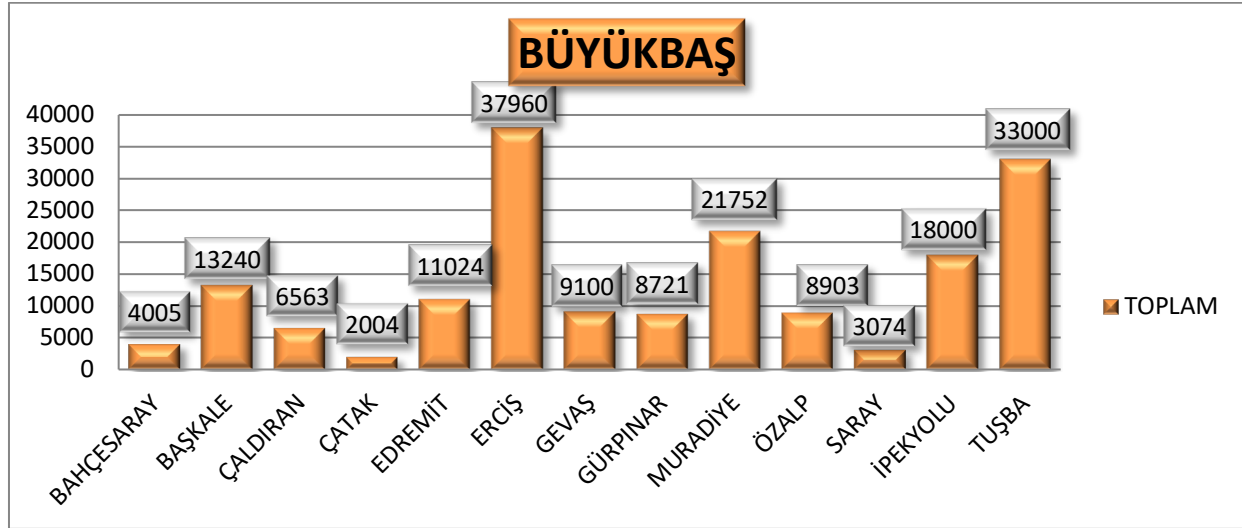
Hayvancılık:

Tarım ile birlikte ilçenin temel geçim kaynakları arasında en önemlisi hayvancılıktır. Hayvancılık faaliyetleri belde ve köylerde yoğunlaşmıştır. İlçe mera varlığı bakımından zengindir. Daha çok küçükbaş ve büyükbaş yetiştiriciliği yapılmaktadır. Et üretimi, süt üretimi, yağ üretimi yapılmaktadır.

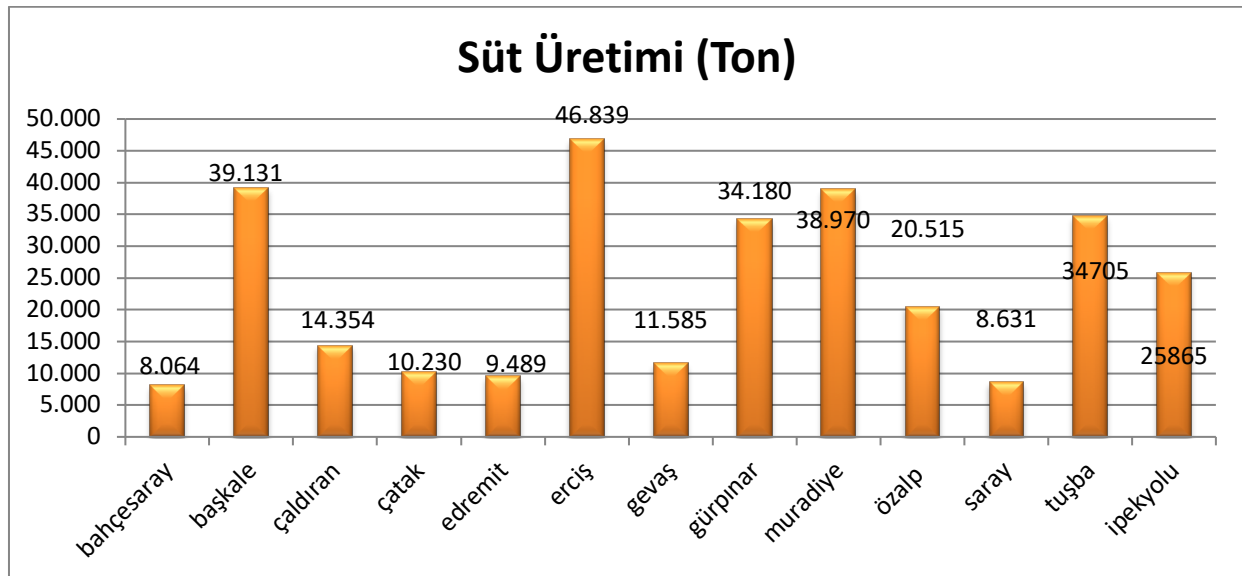
⁴ Tük, Tarımsal Makine Kullanımı, 2018

Büyükbaş (Baş)	Koyun Sayısı (Baş)	Keçi Sayısı (Baş)	Süt Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (Ton)
37.960	303.900	13.120	50.980	97

2018 verilerine bakıldığında ilçede 303.900 baş koyun, 37.960 büyükbaş hayvan, 13.120 baş keçi bulunmaktadır. Keçi varlığı bakımından Van'da ikinci sırada yer almaktadır. Büyükbaş hayvan varlığının en fazla olduğu ilçe Erciş ilçesidir.

Bunun yanında süt üretiminde Erciş ilçesi il sırada yer almaktadır.⁵

⁵ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2018

Arıcılık: Arıcılık küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıktan sonra ilçe de faaliyeti yapılan bir diğer ekonomik alandır. İlçede aktif olarak arıcılık yapan 12 köy bulunmaktadır.

İşletme sayısı	Yeni Kovan	Eski Kovan	Toplam Kovan	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)
30	5.118	0	5.118	86	7,75

Toplam **5.118** kovanda yapılan arıcılıkta yılda ortalama **86** ton bal üretilmektedir.⁶

Erciş'te Öne Çıkanlar:

- ❖ Küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı,
- ❖ Sanayi faaliyetlerinin gelişmesi,
- ❖ Tarımsal üretim zenginliği,
- ❖ Zengin yer altı kaynakları,
- ❖ İlin en büyük ilçesi olması,
- ❖ Yüksek turizm potansiyeli,
- ❖ Erciş şeker fabrikası,
- ❖ Bal üreticiliği,

Erciş Yatırım Alanları:

- ❖ Yer altı kaynaklarının kullanımı,
- ❖ Turizm yatırımları,
- ❖ Hayvancılık yatırımları,
- ❖ Hayvansal ürünler üzerine yatırım,
- ❖ Tarımsal üretim yatırımları,
- ❖ Bal üreticiliği,
- ❖ Meyve ve sebze üreticiliği,

⁶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2018

Erciş'te Yapılması Gerekenler:

- ❖ Tarım üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- ❖ Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- ❖ İlçe de yapılma aşamasında olan organize sanayi bölgesinin hızlı bir şekilde tamamlanması,
- ❖ Ticari ve sanayi işletmelerine gerekli devlet desteğinin sağlanması,
- ❖ Etkin işgücünün ilçe de kalması için yeni ekonomik açılımların yapılması,
- ❖ 2011 depreminin yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların giderilmesi için gerekli çalışmaların hızlandırılması,
- ❖ İlçe turizminin gelişmesi için gerekli girişimlerde bulunulması ve ilçe tanıtımının iyi yapılması,
- ❖ İlçe sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına dikkat çekilmesi,
- ❖ Ekonomik ve sosyal kaygılardan kaynaklanan göçün engellenmesi için gerekli çalışmaların yapılması,
- ❖ İlçe eğitim ve sağlık hizmetlerinin modern yapıya ulaştırılması,

İskele Caddesi No:51 İpekyolu / VAN
Tel: 0 (432) 210 00 55
Faks: 0 (432) 216 44 88 - SMS 532 752 65 65

www.vantso.org.tr